

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.^{or}
BARCELONA.

PERIÒDIC SATÍRIC, HUMORÍSTIC, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPANYA, 8 rals.
CUBA Y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

JOCHS FLORALS.

Diuen que, com los anys anteriors, va celebrarse la festa dels Jochs Florals.

Lo adornos eran si fa no fa los mateixos que 'ls altres anys, esceptuant las flors, que aquestes eran d'aquest any, encare que moltes no 'u semblavan.

La concurrència era numerosa com sempre, ab la particularitat de que la majoria de las caras cad' any s'hi veuen.

La música de ca la Ciutat, com sempre desafinada, va tocar la marxa del rey D. Joan, que á horas d'are ja hauria de ser fora temps ha, perque ja tothom la sab de memoria.

L'únic que aquest any no hi era y 'ls altres anys hi figuraba es aquella comisió numerosa de senyors de ca la Ciutat. Unicament lo Sr. Fontrodona, acurruat en un recó del palco de la Presidencia s'ho mirava, sense ensenyar las calsas.

Algú supusava que 'ls Srs. del Ajuntament no van anarhi, per alló de l'any passat, y perque regidor escaldat ab aygua tebia 'n té prou.

Algú altre explicava aquesta ausència per un altre estil.—Al teatro Principal s'encendrà 'l gas y 'l fluit aquest ataca 'ls nervis al Ajuntament.

¿Qui tenia rahó? Ja 'ns ho explicarà 'l Sr. Fontrodona en la sessió próxima.

Comensada la festa, sense discurs del governador, perque també D. Perfecte va fer campana, va obrir la sessió 'l Sr. Serrallera.

—¿Que va dir?

—En quin compromís me posarian si havia de repetirlos lo que va dir lo Sr. Serrallera!

—¿Es á dir que?...

—No, senyors; no 's pensin res de mal! 'l antich propagandista va parlar no més, que pels que tenia al costat, mes lo qu' es jo, no vaig sentirlo.

Lo secretari Sr. Vilanova va ser molt manyach ab las nenas y 'l públich va aplaudir-lo, va donar compte de quatre catalanistas morts durant l'any y del judici de las composicions premiadas.

Va obrir-se 'l primer plech y va ser cridat aquell poeta qu' en lo teatro 's diu Serafi Pitarrá y en los Jochs Florals Frederich Soler. Oferi la flor natural á la agraciada senyoreta Gasset, filla del empresari del teatro Romea, y 'l actor Sr. Goula, lilegi la poesia distingida.

Se titula «La Gallinaire» y podria titularse «La Ma-duixaire», «La Fiquetaire» ó qualsevol altre cosa, ab sols canviarli 'l cistell de gallinas ab un cistell de maduixas ó de figas. Es una noya ben parescuda, y encare que calsa espardeyas té molts admiradors que l'hi fan l'aleta. Ella no está per caborias, retxassa diners, benestar, promesas de color de rosa... y tot per qui? Per un home modest, senzill, que encare nol' ha trobat; pero que ja sortirà algun dia. Tal es lo fondo de la composició, escrita ab una forma bastant agradable; pero ab franquesa, per una flor natural, lo test es mas-

sa xich. D' aixó no 'n té la culpa l' autor, sino 'l Consistori.

Lo primer accessit «L' Adéu del soldat» es una d' aquellas poesias que no resolt cap problema, ni com-mou cap fibra del sentiment. Es fluixa.

«Montgrony» del Sr. Franquesa tingué l' englantina. Vaig ferme'n poch carrech ab una simple audició. Me semblá qu' estava molt ben versificada; pero d' alguns trossos vaig coneixe 'l motllo.

PRIMER ACCESSIT: Lo moli de la sal: de 'n Soler (Pitar-ra) té fragments valents, está ben desenvolupada, y las glorias de 'n Manso s' hi troban descrites á grans ras-gos. Pero tinch un dupte ¿Era un moli de sal ó de fari-na 'l moli de 'n Manso?

VIOLA D' OR Y PLATA: Lo Temps de 'n Martí y Folgue-ra. La personificació del temps ab la dalla al coll y 'l rellotje á la mà, va copiarla 'l Sr. Martí de qualsevol cementiri ó decoració de novenari d' ànimas; per lo demés té la poesia estrofes ben arrodonidas y de bona estructura; pero n' hi han massa: la dalla del temps hauria hagut de comensar per segarne alguna.

PRIMER ACCESSIT: Lo nen mort del mateix autor y de las mateixas qualitats que l' Adéu del soldat.

Última composició que va llegir-se: Carrasclets y bot-tiflers, distingida ab lo premi ofert per l' Ajuntament de Reus. Lo romans del Sr. Ubach, té sabor d' época; comensa molt bé y acaba millor encare; pero entre-mi es bastant desigual: bon punyo, bona viroilla y 'l bastó plé de nusos. No obstant la pintura de la batalla es feta ab valentia.

Lo Sr. Calvet doná las grácias al públich ab una pe-tita poesia escrita ab facilitat.

Y aixís s' acabá la festa d' enguany.

—¿Si fou bona ó no fou bona

ho diré quan surti 'l tom.

Quan dich tom vull dir tomo de las poesias premia-das.

Are no més me cal dir que una cosa:

L' afició del públich se sosté, y la proba es l' afany ab que 's buscan las targetas.

¿Com corresponen los poetas catalans á aquesta afi-ció del públich? A nostre entendre no hi corresponen pas massa bé, los uns retrayentse, los altres no fent al-guna cosa més de lo que fan.

Y aquí hém de aplaudir la fé y hasta 'l valor dels senyors Ubach y Vinyeta y Frederich Soler, que tot y sent mestres no 's desdenyan d' escriure y pendre part en lo certamen. Los fadrins s' acaban ó gandulejan, los mestres aumentan, d' aprenents no 'n surten gayres, aixís es que perque lo jardí del renaixement tregui flo-rida, es ja necessari que tots los poetas y 'ls mestres primer que 'ls altres, despenjin y espolsin la lira.

Ó sino correm lo perill de que 'ls Jochs Florals aviat no arribin á la talla, y la institució fassa la vida dels presseguers: uns quants anys de fruit y la mort.

P. DEL O.

DIVERSIÓ GRATIS.

De fixo que á més de quatre lectors los hi escapa la rialleta al veure que tracto de proporcionarshi di-versió gratis. ¿Es aixó possible en un país en que tot costa un ull de la cara y que ni 's pot té un badall de gana sense pagar? Confesso que á primera vista sembla difícil divertir á la gent, ab lo mal humor que ara cor-ra, y molt més difícil divertirla gratis; pero aixís com ab molta paciència 's guanya 'l cel, ab un xiquet sol-ament que 'n tinguin, me veig ab cor de quedar de-vant de vostés com un home.

Lo que ara 'ls vaig á contar succedia á mitjos del istiu passat. Era un vespre apacible, tranquil, seré carregat de bonas intencions; una nit d' aquelles que pe 'l seu posat manso sembla que no hagi trencat cap plat ni cap olla. Jo tampoch n' havia trencat cap y per xó m' estava tant seré, tranquil y apacible com la nit, sentat en un pedris de la Plassa Real, com si m' estés á cal sogre, fumant un cigarret y contemplant las espirals del fum que á modo de serpetas anavan perdentse per entre las fullas de una miserable acacia que 'm servia de para-lluna. No sé si 'm devia endor-miscar ó que; lo cas es que quan jo tot embabiecat y mirant lo resplandor de la esgroguehida reyna de la nit, m' estava calculant si á la lluna hi deuen havé habitants, y plassas y pedrisos, tot de repent, com si despertés d' un somni, lo meu pensament fugint de la lluna baixa del cel, cau á la terra y tornant en mi, m' adono que m' estich á la Plassa Real y que al darrera meu se m' hi havian assentat dos fulanos. Acluco 'ls ulls per pogué obrir millor las orelles y 'm poso á escoltar. La cosa valla la pena: havia baixat del cel en una ocasió magnífica pera coneixe las mis-e-rias de la terra.

—¿Es dir, —deya un d' ells,—que tú no treballas?—
—Ca, ni mica! Tot surt d' ell; ell se cuyda de mi y de tot lo meu. Cada vegada que vé á cobrá 'l llogue del pis, me fa un sermó dihentme que 'm farà treure de casa, que aixó no pot anar, que ja l' hi dech un remat de mesos.... Jo arronso las espalllas, l' hi dich que 'ls temps van mals y que mentres fassi tanta calor ne hi ha que pensar en que jo treballi, perque quan vaig al despaig la xafugó 'm fa pujar las sanchs al cap.—
—Y al hivern que l' hi dius?—Al hivern l' hi dich que 'l despaig es molt fret. Ell refunfuna, ó 'u fa veure, jo m' escorro y 'l deixo sol ab ella: quan torno á casa ja 'u trobo tot arreglat. Ell se pensa que jo no 'u sé, y á dir la veritat, ni 'u sé, ni vull saberho.

Tots dos se van posar á riure com uns ximples. Des-prés parlant del temps, dels banys y de mil cosas tant ó més insignificants, varen passar una bella estona. Jo no havia sentit may uns sers tant felissos y despreocu-pats. Sobre tot lo del despaig, tenia una manera de raciocinar tant original y diabólica que hauria fet riure á un mort. Era un verdader apóstol de la mandra-ria.

—Vel' aquí un home,—vaig pensar jo quan van ser fora,—que ha pres la vida en lo verdader sentit positiu y clava caixaladas á la part més tova. Está vist que al mon hi ha gent molt tonta y gent molt sàbia.

Aviat vaig comprendre que també hi ha gent molt grassa al reparar que tres senyores més desenvolupades que un cabot de cornetas s'acomodaven al meu mateix pedris. ¡Quin tou de carn cristianal i quina olor de polvos y essencials! Semblava que al meu costat se m'havia plantat una perfumera.

—¡Ah! salao, ara si que 'u tinc bè!—pensava jo tot tirantme endarrera pera ensumar millor aquells jardins ambulants, al mateix temps que per veure si m'hi podia reparar a la seva esquena:—¡això es un Par-que ab camasi!

La conversació 'm va fé entendre qu'eran dugas germanas y la mamay. ¡Quinas donas més bellugadoras! May estaven quietas: no feyan més que arreglar-se 'ls llassos y 'ls plechs de las faldas y obri y tancá 'l vano. Semblava que allí no hi estaven prou bè.

—¡Ay mamay,—vá dir una,—¿sabs que això es molt dú?

—¡Tan tou que jo 'u trobo! vaig pensar entre mi, mentres la mamay feya un badallás que al moment va encomanarse a l'altra noya.

—Y donchs, ¿que voléu fer? respongué la bona senyora; ¿que voléu anar al café?—Si, si; a qualsevol puestu ahont a més de seure bé puguem pendre alguna cosa.—Anem, anem, donchs: molt será que no hi hagi en Paquito, ó l'Ernesto, ó l'Alfonso.

Y se m'alsan com tres fragatas que llargan velas, en busca d'un desesperat que 'ls pagui un sorbete ó una miseria per l'istil.

Encare no havian donat deu passos, ¡pataplaf! se 'm assenta al estrém del pedris un jove tot tibet y afeytadet, que si no feya tanta olor com aquelles senyores poch se 'n hi faltava.

—¡Ola, ola! deya entre mi, al veure que 'l pollito mirava y remirava per tots cantons ab uns ulls molt esperverats; aquest espera alguna cosa, veyám que será de hò.

En efecte, no 's vá teni d'esperar gayre; ja 's coneixia que portava l'hora ben amidada. Per l'istil d'aquells dimonis dels Pastorets que surten de trascantó y hasta de sota terra, de cua d'ull veig sense saber com, que al davant del pollo's hi havia plantat un nou personatge. No era un dimoni ni molt menys; era un àngel, una neua més maca que las pessetas, alta, primeta, flexible com una canya verda y ab uns ulls més lluhents que 'ls fanals del tranvia de Sans.

—¡Ola, prenda; exclamà 'l jove al veurela; ja 'm pensava que no vindrias. Mira,—anyadi traventse 'l rellotje,—tres quarts de nou.—Es que hem tingut d'acabar un vestit de dol; responia 'l pobre angelet ab una veueta fina y armoniosa com 'l cant del rossinyol.—Bé, ¿que fem ara? ¿que dallonsas ó no?—Si, vaja, anem, encare tenim temps; dire a casa qu'hem veulat fins a las deu.

Y sense fer més compliments, llestos com dos esquiroles, giran cua igual que si portessin molta presa, ficanse per una de las mil sortidas que té la plassa.

Francament, aquell dallonsas m'havia fet gracia: es cert que la expressió no té ni pel de amorosa, ni poética, ni res d'això; pero té un sentit tant enigmàtic, una aplicació tant extensa, que no vaig poder menós de pensar que ab los cinch quarts d'hora que a aquell parell d'àngels de Déu 'ls quedavan, hi havia temps per fer molta cosa.

Meditant això ni m'havia fixat en que ja tornava a tenir companyia. Eran dos homenets. Van passar un bon ratel sense que 'ls sentís; dir ni una paraula, tois serios y plantificats com dos quintos gallegos.—Polser no 's coneixen, pensava jo; polser son muts.

Ja 'm comensava a impacientar veyent que tenian trassas d'estarse d'aquell mode tota la nit. De cop reparo que 's giran l'un al altre, y sento que 'l de la esquerra diu:

—¡Quina calor fà! ¡fumemhi!

Y 's treu la petaca, fan un cigarret tots dos y com si 'l fum del tabaco 'ls hagués tret la son de las orellas, comensan a descapdellarse.

—¡Gracias a Déu!—deya jo entre mi;—veyám que duran de hò aquet parell de pelacanyas.

Com que jo m'estava tant quieto, sense moure peu ni cama perque ells no reparessin en mi, no se que 's devian aligurar: al cap d'una estona sento que 'l un diu tot baix:—¡Ca, si dorm!... No hi havia més; parlavan de mi. Per poch m'escapa 'l riure; pero vaig té 'l cor fort decidit a no surtir de la mèva actitud inofensiva. Això 'ls devia animar a no recatarse tant en la conversa. Deyan aixís:

—També hi vindrà la Paya?—Totas, todas; ja 't dich jo que armarem xibarrí: com qu'ell no 's pensava que 'n surtis tant bè, vol celebrarlo del mode que 's pertoca.—Es dir que 'l altre ja es mort?—Va fer l'ànec lo mateix dia qu'ell surtia de la cangri.—¡Quina sort de xicot! Bah, bah! val més aixís, viva la gresca! Ah, que riurem! y també hi vindrà la Paya?—Si, home, si, ja 't ho he dit; pensas molt ab la Paya.—Si que hi penso; ¿sabs ab qui pensava ara també? Ab la mèva dona; ara deu estar ben adormideta al llit, si molt convé 'm somia. ¡Pobra xicot! Tot s'ho mama; l'hi he dit que anava a vetllar un parent malalt; ¿gereurias que casi me'n dono pena d'enganyarla d'aquet mode?—¡Qu'ets boig?—Es veritat, no hi penssem: me sembla que ja son las nou y 'ns van dir que fossim ben puntuals.

Altres cop me vaig veure sol; pero va durar poch. Jo no sè que tenen d'atractiu aquells pedrisos; semblan las oficinas del govern: encare no hi ha un puestu vacant desseguit surten cinquanta mil atrafagats que 'l pretenen. Aquesta vegada no eran més que dos: un moceton d'uns vint y cinch anys y una xicota molt ben arregladeta que mirada d'esquena feya bastanta patxoca.

—¿Que 't has esperat molt? va dir ell quan van estar assentats.—No—respongué la dama;—quan 't hi vist havia donat duas ó tres voltas.—Vas molt maca.—Per tu tot està ben empleat.—¡Bravo, aixís m'agrada! ¡gota la nit tens libre?—Si, ¿que 't sembla poch?—Si y no. Me sembla poch, perque al costat teu las horas passen molt depressa, y 'm sembla prou y hasta massa, perque temo que 'l teu marit....—¡Ca, no hi pensis! Aquesta nit ha d'anar a vetllar un parent que te a la Barceloneta. ¡Oy, ara que hi penso! Quan 't estava esperant 'l hi vist ab un altre tanasi com ell assentat a n'aquest mateix pedris.—¿Com? ¿a n'aquest mateix?—Encare no fa cinch minuts!

Y ab una rialla més dolça que una nit de bodas va coronar la tendre esposa sa afirmació.

Al arribar aquí jo ja no podia més: l'ànima 'm va caure als peus y, la veritat, me van venir ganas de riure 'm del mon, de la Plassa Real, de la gent y de mi mateix.

M'also del puestu, donant de relleisquentas un vistasso a la fulana, que 'm va semblar bastant passadoret y trencó pe 'l carrer del Vidre, reventantme de riure y pensant en las excel·lencias del sigle del vapor, la electricitat y 'ls assietos de pedra.

Desde aquell vespre los pedrisos de la Plassa Real son la mèva diversió preferida. Allò es una llanterna màgica a través de la qual en poca estona passo revista al mon enter. ¡Ah! Si 'ls que volen reformar las costums socials se 'n hi anessin a seure un hora cada vespre tots tres mesos d'istiu, de segur que 'ls caurien las alas del cor y 's convencerian ben aviat de que a la societat hi ha més fanch que al carrer de sota mural·la 'ls dias que plou.

Ara ja 'u saben; l'istiu s'acosta: si volen divertir-se, s'hi deixan caure tot xano xano y si al cap de mitja hora no 'ls ha fugit tot lo mal humor, ja 'ls dich jo que 'l tenen ben arrapat. Podrà succehir a mi m'agrada plantar las forcas per endavant, que al pedris ahont s'assentin hi vinguin quatre jayets que 's quedin adormits y 'ls deixin a vostres ab un pam de nas y ab un altre pam d'aurellas; per xò no 's desanimin, pensin que s'han errat de pis y l'endemà hi tornan.

C. GUM.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

¡Menacia i macaroni! ¡Dio! In questo numero voleva far debutare escribendo la Rivista al Signor Cabrisas, pianista del Café del Cometa, contemporaneo del celebri Olavos e Antonelli Gagnote, ma mi so trovato con che solo s'avevano fatto a la settimana tres reprises nel Liceo, e che non c'era res di nuovo. E naturale, ancora che lui c'era compromesso, quando ha saputo che tutto era roba vecchia no y ha voluto sapere niente. En fine, avete un po di pazienza, la settimana entrante la fara.

Veramente perciò lui aveva una mica di ragione. L'èxito della Traviata che a stato la prima opera che si diede non offriva gaire attrattivi per farsi conoscere per prima volta come critico. La Sig. Fossa che estaba incaricata della parte di Violeta m'a fatto l'istesso effetto di una Poupee di casa Cabotti, Canali e Rovigliatti. Dopo essere vestite ni pi ni menos che uno di quella nina che portano i Re a i ragazzi, ha cantato i suasiepi un passarello engabiatto. Per opere d'agilità ja se ne po tornare al leto che non li stan mica bene.

Naudin e Moriani erano ja conosciuti così mi estalviero di parlarvene. Vi assicuro che si non avesse stato per la quadriglia di torieri suati e per la orchestra, l'opera avrebbe fatto poca sortita.

La seconda reprise ha estatto la Aida col tenore Sani. Il papiere di Radames ha trovato in quel artista un cridaire di cal ampio. Così capirette bene che entusiasmo al público finè a farlo sortire delle sue casiglie. Quasi si puo assicurare che doppo ogni atto lui fa pane e begutta, altramenti non avrebbe forza per poter etjagare quelli pignoli.

Il resto come sempre, e non ho altro da dire.

La terza opera ripetutta con dei nuovi artisti ha statto l'Ebreu.

La Signora Pozzoni ha representato la Rachelle. Mai l'habria detto, perche yo la credeba mezzo-soprano (fino adesso non aveva cantato altre eparte) ma pero forsa avro sbagliato; encara, che il moscardone, quel giornalista teatrale che rasomiglia la sombra de Nino, e che va sempre dietro gli artisti (perciupardi dei callieri) mi a assicuratlo che veramente non arrivaba che al si bemole, e stragassando molto, al id naturale, e di piu che l'aria è il duetto avevano dovuto essere sbasati mezzo tono. A me molte volte m'a fatto l'effello come si cantasi di desde il pozzo, tanti fondi si sentibano

certi suoni. E encora vágali quella cara... cara... cara Ricci che in alcuni pezzi acuti Rachelle apuntaba e quella cara... cara... cara, tiraba. Per ciò il público, sempre galante con la dame, a aplaudito alcuna volta. Nostro caro Espartero, con i suoi glopeggi e garguere a engrescatto molte volte davvero a la concorrenza. Naudin e un artista che ne sa di ogni mano e in questa opera dimostra quanto tiene il de dietro pelatto d'andare per le aule. Nel duetto colla Pozzoni e nel terzetto ha lasciatio stupefauti a tutti, anche al Signor Marchese degli occhi di pogli che era in platea con gli amici Nubiolini e Moscardoni e che aplaudivano insieme pui che colomisti. Non parlo dell'aria perche quel pezzo li e per lui si stesso che per il valente D. Baldomero il trionfo di Morella. Cinque volti ha statto cridato alla rivalta al finirla.

Broggi estaba incaricato al Sig. Maini. Forse mi pare che questa volta li avrà costato la torta un pane. la jehl la voce non e mica aproposito e così anche lui debe sbasare il duetto, e poi canta di una maniera Non so, apre la boca come si li strasen la barra di solta con un filo ¡Cuanto m'a fatto pensare a quelle mandibule che metano in un cuadro dentristi sulla portal E, naturale cantando così taglia tutti gli andanti ligati come si fasseno carne per farni butifarri. Quello che ha fatto che fosse apena apena suportatto. Anche a contribuito abbastanza al poco essito, è suoi gesti, che sempre sano recordare la inicuia stirpe dil Marcello degli Ugonotti. Quasi, quasi mi atreviro a dirvi che ieri il Sig. Maini, ha trencatto per il público il piatto bello Mi rincresse perche e un artista che mi e molto simpatico. Quella cara... cara... cara Ricci, nella parte di principessa Eudossia, a statto a la medesima altura di sempre, le stesso che il bravo Can-toni. Tutti due mi ricordano i novilli embolati che torejano Llumines e il Papellieri ¡¡¡Qui Nubiolini!!! Ecco un affare per il Buen Retiro.

Y dignitari de la corte imperial, i principi, Duchì, Electori, Cardinali, gentili-huomini, Dame, ufficiali, soldati, caguerrieri, cittadini honratti, Donne dil popolo, familiaria de la Roschiglia, Congreganti, Trovatori sense guitarri, Ysraeliti, Ballerini, etc., etc., etc., sembravano che avesseno andato a vestirse nella fira di Belcaire cerca dil carile di Zaragoza ¡Dio! che tronnati andavano tutti. E come si questo non fosse abbastanza, il direttore de scene e così trempatto che lascia pettinare, afeitare, e calzare a tutti al suo gusto, in modo che presentano un bel corpo di vista. Pare un mostruario di perrucheria e di calzolaio.

Questa volta anche i cavalli si sono permeso certe libertà che non so perche non gli anno messo una bossetta.

La orchestra diretta dil Goula ha statto qui ha meritatto di piu gli aplausi. Si non avesseno sonato così bona, è possibli che tutta fosse andato a can Pistras, ma la musica ha salvatto tutto. Dopo l'atto primo ha state cridato il Mtro. del proscenio. ¿Non vi aveva detto io che col tempo e la paglia le nespre maturabano?

PEPINO.

LOS COLORES DEL AMOR.

Ab l'ajuda de la ciencia, ab constancia y ab paciencia, sobres lo amor, he trobat qu' es de colors variat y ho confirma la experiencia. N'hi ha de tots los colors com lo matis de las flors; si no estigués de desgracia jo vos mostraria amors grochs, vermells... com verbi-gratia: Un jove ignorant y franch, net de cor, pro comensa ara a rebullirli la sanch, a n'aquest, l'amor encara se li conserva tot blanch. Mira aquell jove com gosa pensant qu' ab sa prenda hermosa se unirà, será felis, fent del mon un paradís... Amors de color de rosa. «En mon pit hi tinc un foeh! —Dochs l'hi tirs aigua fresca —Sens tu no veig ditta en loch. —Vamos home, no m'engresca. Ja tenim un amor groch. No, m' delixis may, vida mia sens ton cel me moriria aquell 'l estimol tan suau vull sentir de nit y dia, es tan pur». Aquest es blau. A un vell l'hi agradan las fillas d'Eva, y s'tenyeix las patillas, sens poguer dá un pas de vell vá al detrás de las faldillas... Perque té un amor vermell. ¡Dihuen qu' aquella casada t'ha concedit... es ben cert! —Si amich, per fi tinc lograda y ma ditta está colnada. ¡Caram quin amor més vert! M'has deixat, de dol m'omplenas y de celos estich boig, pro jo esborraré mas penas ab la sanch qu' hi ha en las venas.

(A lo Echegaray, tot roig.)
Perque, Dèu, mon amor tendrà
s'ha de convertir en cendra
ennegrint aixís mon cor?
Cap camí me resta empendra,
negrura entorn, tot fosc!

Com que l'amor sempre 's pinta
no 's pot d'idea suscinta
dels seus colors variats;
fins n'hi han a mitja tinta,
clars obscurs y barrejats.
Jo 'n sé de tots los colors
com lo matís de las flors
y fresch ó humit sempre està:
per xò no parlo de amors,
perque 'm podria tacar,

ESQUELLOTS.

Diumenje, toros.
Aquest any venen primerenchs, y diuen que n'hi
haurà pochs, quatre corridas no més; pero quatre cor-
ridas de ca 'l Ample.

De primé antuvi l'empresari 'ns dona toros anda-
lussos, lo qual vol dir toros de garbo, y espasas tant
finas com en Lagartijo, en Chicorro y en Cara-ancha.
Hi anirém, y lo qu' es més y escriurém a la catalana
la primera revista de toros.

Mirant la *Gala Placidia* de 'n Guimerà:
Per si no l'han vista 'ls diré que 'l rey Ataulfo es
un calssass.

Mogut per aquest mateix sentiment, vá dir un con-
current:

—Y á un home aixís van dedicarli un carrer á Bar-
celonal

Algú suposa que en aquestas eleccions de concejals,
no anirán á votar ni 'ls escombrials.

Es molt probable.
Are lo més natural seria que hi anessin aquelles má-
quines d' escombrar que alguns cops se passejan per
la Rambla.

S'ha posat la primera pedra en l'edifici del nou Se-
minari.

Un detall: dintre de la primera pedra, van tancar-
s'hi exemplars de la *Revista popular*, *Correo catalan* y
Diario de Barcelona.

Está molt bè. Están tant endarrerits aquests diaris
ultramontans, que ab ells s'ha de practicar aquella
obra de misericordia:

Donar sepultura als morts.

A Sant Andréu un feligrés vá empassar-se una unsa.
Los avestrussos de 'n Bidet feyan lo mateix sempre
que 'ls allargavan una moneda.

D'avestrus se n'ha de venir de mena.

Are 'ls periodichs publican un anunci de un sabater,
encabessat ab las següents paraulas escrites ab lletres
grossas:

A LA NACION.

¿A la Nacion y qüestió de sabatas?

Aixó déu ser que la nostra nació vá descalsa.

Hem vist una cédula electoral, estesa en nom de una
persona que vá mori allà per l'any 1840.

Ab un difunt aixís, jo 'l faria president de la mesa
d'edat.

La escena passa á Gracia: poca gent
l'amo, la seva dona, un dependent.
La senyora trenta anys molt ben portats,
lo dependent dinou... ¡que apariats!
O bé ella 's mira á n'ell o bé ell á n'ella,
no se sab qui primé ovrá la estrella:
lo que si 's pot dir clar que certa nit
van deixar sens un céntim al marit,
fugint enamorats á la marina
ahont vá detenirlos en Molina.
¡Quina historia de amor entre ell y ella!
En Gracia comensá; finí sens ella.

Un suéto de un periodich de Paris:

«Lo cotxero número 344, trobantse algun tant borra-
xo, vá aplastar ahir en lo Boulevard dels Caputxins á
un vellet, que havia cridat que no podia anar més
depressa de lo que anava.

«Apenas arribat l'accident, lo cotxero vá corre-
re cap á la seva victima que llensava crits desgarradors,
vá recullir lo seu porta-monedas que havia caygut per
allí terra, y vá durlo sense que hi faltés un céntim á ca-
sa 'l comisari del districte.»

¡Quina honradés!

Un viatger que ha passat molts anys á la India 'ns ha
proporcionat una copia del següent passatge de las lleys
de Manú:

«Per una dona no hi ha cap més Dèu sobre la terra
que 'l seu marit.

«Si 'l seu espòs riu, ella riurá; plorará si 'l seu es-
pòs plora.

«Si la renya l'hi donará las gracias pels seus bons
concels.

«Si l'hi pega rebrá la correcció ab paciencia, l'hi
agafará las mans, las hi besará, y l'hi demanará
perdó.»

¡Y encara dirán que 'ls indios son uns salvatjes!

Hem rebut lo llibre titolat *Cants de la primavera* ab
que 'ls poetes catalans obsequiaren á las senyoras que
assistiren á la vetllada literaria donada en lo saló de
Cent l'endemá dels Jochs Florals.

Com á mostra de la bondat de las poesias que conté,
aquí vá la següent:

LA TREPITJADORA.

TREPITJADORA vas ser del pare
per la cullita del any passat:
la brema aquella qui sap hont para;
més á tú, Rosa, te veig encara
salta que salta sobre 'l reixat.

La portadora de malvasia,
la rastellada de macabeus
sols de passarhi lota 's fonia;
y tú 'm miravas y jo 'm dalia
de no trobar-me sota tos peus.

Que al cor m'entravas penjant la trena,
fresca de llavis, l'ull esqueixat,
mitj encuberta de pits y esquena,
roja de brassos, alta y morena
com nostra verge de Montserrat.

Per so quan miro tanta sepada
que ja rosseja sense cap dany;
y diu lo pare, ma ben aymada,
«Si 'l vent no 'ns porta la pedregada
may cap cullita com la d'enguany.»

Jo, recordant-me de ta hermesura
que tot m'omplia de grat plaher,
dich á la vinya que ja madura:
¡May en la terra per ma ventura,
com la cullita del any darrer!

ANGEL GUIMERÀ

CANTARS.

Quan te veig me clavo á riure
Dius que ta mare era poetissa?
Ho dich per que al ferte á tu
se creuria fè un epigrama.

M.

L'amor sempre entra pels ulls
per la frontera entra 'l frau,
per la boca la triquina
y la ditxa per cap part.

M.

QÜENTOS.

Un prés, veyentse condemnat á presó reclamava al
jutje y l'hi deya:

—Deixéume torná á casa, si quiera per respectar la
meva conciencia. Jo sempre hi sigut enemich dels que
menjan del pressupuesto. No vull que 'l govern me
fassa la vida.

Una nena al seu promés, en visperas del casament:
—Escolta Enrich, ja tens verdaderas ganas de ca-
sarte?

—¿Si tinc ganas de casarme preguntas? No una ve-
gada, dugas.

Un pobre que demanava caritat, per eternir al pú-
blich, deya:

—Tingúeu compasió de mi: Soch orfe de naixensa.

Un vell tot arrugat, de cara apergaminada, ulls es-
tantissos y cabell blanc estava arreconat á la porta de
una casa, plorant com una Magdalena.

—¿Que teniu bon home? vá preguntarli una persona
compassiva

—¡Ay!... Lo meu pare m'ha pegat.

—¿Com? ¿Vos teniu pare? ¿Y perqué 'us ha pegat?

—Perque hi anat á buscar una medicina pel avi qu'
está malalt y hi trencat la ampolla.

Una senyora es molt amant de las joyas, com casi
totas las senyoras, y té una dentadura preciosa.

—¡Quinas dents! exclamava un amic del marit de
aquesta senyora. Alló no son dents, son perlas.

—Fesme un favor: no 'u digas may al davant d'ella.

—¿Per qué?

—Perque seria capas de ferselas montar y fers'n un
collaret.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

¡Tres dos; tres quarta; total!
Crida en Pep entusiasmat
perque creu que n'ha trobat
tres hu. joya de coral
Acudeixen totes tres
á veure lo que 'n Pep vol
y veuen, aixó 'ls hi dol,
que la joya no val res.

BRUGEDOT.

II.

Segons hu tres D. Pascual
avuy lo hu dos de Fransa,
perduda ja la confiança
vol que hi hagi una total
per sa muller Esperansa.

PAU SALA.

MUDANSA.

A fé os juro que no es tot
lo tot, y prompte veurem
com portant al tot lo fals
s'en vá á fora molta gent.

ADVOCAT.

ENDEVINALLA.

Soch una lletra que embruta,
tinch pell sense tenir carn;
y sempre 'm portan á sobre
los homes, las donas may.

X.

LOGOGRIFO NUMERIC.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Una capital.
4. 2. 6. 5. 3. 7.	Poble de Catalunya.
3. 2. 6. 7. 4.	Lo que hi ha en los llibres.
4. 5. 3. 2.	Lo que hi ha en las iglesias.
6. 2. 1.	Un efecte de la electricitat.
1. 2.	Una part de l'home.
5.	Una lletra.

XANA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Suplir ab números los punts, que sumats horisontal,
vertical y diagonalment donguin lo número 19.

BRUGEDOT.

TRENCA-CAPS COMPOST.

Isolat, Liria, Alas, Bisbal.

Posar aquets noms en columna de modo que las prime-
ras lletres donguin un nom de poble de la provincia de
Lleyda y las últimas lletres un altre de la Provincia de Gi-
rona.

PAU XOLA.

GEROGLIFICH.

T.	A.	N.
::	I.	Aura
Doloro	Socos	
Ya	U.	R.
AK	Pell.	
A.	N.	S.

TURRONETS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L'ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Colomar.
2. IDEM 2.ª—Apeles.
3. SINONIMIA.—Sola.
4. ENDEVINALLA.—Palma.
5. COMBINACIÓ NUMÉRICA.—2 7 6
9 5 1
4 3 8
6. TRENCA-CLOSCAS.—Hospital.
7. QUADRT DE PARAULAS.—Cara
Alum
Rubi
Amich
8. GEROGLIFICH.—Qui fa un coba fa un sistell.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

QUITXALLADA.

—Estás enamorat?
—Com una criatura.
—Y tú has llegit Voltaire?... No 't comprench.

—Aquell manso vol ferme *jaque* à la reyna... Mentres no li dongui un mate!...

—Que 't diria ton pare si t' atrapés sent campana?
—Comensaria per tractarme de *vosté*.

—Pobres dones!.. No poden dir net y clar: t' *estimo*!